ROZHODNUTIA

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2017/246

zo 7. februára 2017,

ktorým sa stanovuje odporúčanie na predĺženie dočasnej kontroly vnútorných hraníc za výnimočných okolností, ktoré ohrozujú celkové fungovanie schengenského priestoru

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) ([1]), a najmä jeho článok 29,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) V súlade s článkom 29 Kódexu schengenských hraníc prijala Rada 12. mája 2016 na základe návrhu Komisie vykonávacie rozhodnutie, ktorým sa stanovuje odporúčanie na dočasnú kontrolu vnútorných hraníc za výnimočných okolností, ktoré ohrozujú celkové fungovanie schengenského priestoru ([2]).

(2) Rada odporučila piatim schengenským štátom (Rakúsku, Nemecku, Dánsku, Švédsku a Nórsku), aby počas šiestich mesiacov zachovali primeranú dočasnú kontrolu hraníc na obmedzenom počte úsekov svojich vnútorných hraníc s cieľom riešiť závažné ohrozenie verejného poriadku a vnútornej bezpečnosti v týchto štátoch, ku ktorému dochádza v dôsledku kombinácie nedostatkov pri kontrole vonkajších hraníc v Grécku a sekundárnych pohybov neregulárnych migrantov, ktorí prichádzajú cez Grécko a ktorí môžu mať v úmysle premiestniť sa do iných schengenských štátov. Rada predĺžila 11. novembra 2016 toto obdobie na základe návrhu Komisie o ďalšie tri mesiace.

(3) Podľa článkov 25 a 29 Kódexu schengenských hraníc sa počiatočné obdobie odporučené Radou môže predĺžiť, ak tieto výnimočné okolnosti pretrvávajú.

(4) V odporúčaní z 11. novembra 2016 sa požaduje, aby dotknuté schengenské štáty každý mesiac podávali Komisii správu o výsledkoch vykonávanej kontroly a o prípadnom posúdení nevyhnutnosti pokračovania v takejto kontrole. Komisia dostala takéto správy od všetkých dotknutých schengenských štátov. Z informácií uvedených v týchto správach vyplýva, že kontrola sa vykonávala v súlade s podmienkami stanovenými v odporúčaní. Tieto informácie zároveň svedčia o postupnom stabilizovaní situácie v uvedených štátoch s neustále sa znižujúcim počtom osôb, ktorým je odopretý vstup, ako aj počtom podaných žiadostí o azyl.

(5) Napriek tomuto pokroku však ešte stále nie sú v plnej miere splnené podmienky stanovené v pláne „Späť k Schengenu“, za ktorých by bolo možné kompletne zrušiť kontrolu vnútorných hraníc a vrátiť sa k normálnemu fungovaniu schengenského priestoru. Navyše napriek stálemu pokroku a významnému zlepšeniu situácie týkajúcej sa riadenia vonkajších hraníc, ktoré Grécko dosiahlo v roku 2016, zostáva v Grécku ešte stále značný počet neregulárnych migrantov. Na základe trendov pozorovaných v minulosti zostávajú členské štáty, ktoré sú najviac zasiahnuté sekundárnymi pohybmi neregulárnych migrantov prichádzajúcich z Grécka, naďalej vystavené rizikám súvisiacim s ich neregulárnymi pohybmi.

([1]) Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 151, 8.6.2016, s. 8.

(6) Komisia vo svojom oznámení „Späť k Schengenu – plán“ identifikovala rôzne politiky, ktoré treba zaviesť, aby bol možný návrat k plne funkčnému schengenskému priestoru. Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž sa v súčasnosti rýchlo stáva funkčnou, vďaka čomu bude môcť od februára 2017 poskytovať Grécku pomoc na jeho severnej vonkajšej hranici.

(7) Ďalším prvkom uvedeným v pláne „Späť k Schengenu“ je vykonávanie vyhlásenia EÚ a Turecka. V štvrtej správe o pokroku ([1]) sa potvrdzuje trend stabilného dosahovania výsledkov, ktorý pokračuje napriek mnohým výzvam, ktorým treba čeliť. Vykonávanie tohto vyhlásenia je však napriek tomu potrebné neustále monitorovať. To isté platí aj v prípade spolupráce dohodnutej na základe vyhlásenia zo zasadnutia vedúcich predstaviteľov o západobalkánskej trase.

(8) Výnimočné okolnosti, ktoré predstavujú závažné ohrozenie verejného poriadku a vnútornej bezpečnosti a vystavujú riziku fungovanie celého schengenského priestoru, teda stále pretrvávajú.

(9) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa preto zdá byť odôvodnené umožniť v súlade s článkom 29 Kódexu schengenských hraníc ako krajné opatrenie ďalšie predĺženie dočasnej kontroly dotknutých vnútorných hraníc v schengenských štátoch, ktoré v súčasnosti takúto kontrolu vykonávajú, konkrétne v Rakúsku, Nemecku, Dánsku, Švédsku a pridruženej krajine Nórsku.

(10) Na základe vecných ukazovateľov, ktoré sú v tejto fáze k dispozícii, by toto predĺženie nemalo presiahnuť obdobie troch mesiacov od dátumu prijatia tohto vykonávacieho rozhodnutia.

(11) Členské štáty, ktoré sa rozhodnú pokračovať vo vykonávaní kontroly vnútorných hraníc na základe tohto vykonávacieho rozhodnutia, by to mali oznámiť ostatným členským štátom, Európskemu parlamentu a Komisii.

(12) Predtým, než sa príslušné členské štáty rozhodnú pre takúto kontrolu, mali by preskúmať, či by na účinnú nápravu identifikovaného ohrozenia nebolo možné použiť iné, alternatívne opatrenia ku kontrole hraníc, napríklad výkon policajných právomocí spôsobom zlučiteľným s článkom 23 Kódexu schengenských hraníc, pričom k obnove kontroly hraníc na príslušných vnútorných hraniciach by mali pristúpiť iba ako ku krajnému opatreniu, keď identifikované ohrozenie nie je možné dostatočne riešiť menej reštriktívnymi opatreniami. Príslušné členské štáty by mali vo svojich oznámeniach informovať o výsledkoch týchto úvah a dôvodoch, prečo sa rozhodli pre kontrolu hraníc.

(13) Kontrola podľa tohto vykonávacieho rozhodnutia by sa mala ďalej vykonávať len v nevyhnutnej miere, v intenzite obmedzenej na absolútne nevyhnutné minimum a v závislosti od okolností. V súlade s tým možno predpokladať, že akýkoľvek ďalší pokles toku by mal viesť k zrušeniu kontroly na príslušných úsekoch hraníc. V záujme optimalizácie prínosov kontroly a obmedzenia jej nepriaznivých účinkov na voľný pohyb by sa mala vykonávať iba cielená kontrola na základe neustále aktualizovanej analýzy rizík a spravodajských informácií. Schengenským štátom, ktorých sa táto kontrola na príslušných úsekoch hraníc dotýka, by sa malo umožniť, aby sa pravidelne vyjadrovali k jej nevyhnutnosti, pričom schengenský štát, ktorý sa rozhodol takúto kontrolu obnoviť, by mal tieto vyjadrenia zohľadniť pri skúmaní a prehodnocovaní nevyhnutnosti takejto kontroly v záujme jej postupného obmedzovania.

(14) Na konci každého mesiaca vykonávania tohto vykonávacieho rozhodnutia by sa mala Komisii a Rade bezodkladne zaslať úplná správa o výsledkoch vykonávanej kontroly spolu s prípadným posúdením nevyhnutnosti jej pokračovania. V tejto správe by sa mal uvádzať celkový počet skontrolovaných osôb, celkový počet prípadov odopretia vstupu v nadväznosti na kontroly, celkový počet rozhodnutí o návrate vydaných na základe kontrol a celkový počet žiadostí o azyl prijatých na vnútorných hraniciach, kde sa kontroly vykonávajú.

(15) Rada berie na vedomie, že Komisia oznámila, že bude naďalej spolupracovať s dotknutými schengenskými štátmi na účely dosiahnutia postupného zrušenia dočasných kontrol vnútorných hraníc s cieľom vrátiť sa k normálnemu fungovaniu schengenského priestoru hneď, ako to bude možné.

(16) Rada takisto berie na vedomie, že Komisia vyhlásila, že bude pozorne monitorovať uplatňovanie tohto vykonávacieho rozhodnutia,

([1]) Štvrtá správa o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní vyhlásenia EÚ a Turecka [COM(2016) 792].

TÝMTO ODPORÚČA:

1. aby Rakúsko, Nemecko, Dánsko, Švédsko a Nórsko predĺžili na obdobie najviac troch mesiacov od 11. februára 2017 primeranú, dočasnú kontrolu hraníc na týchto vnútorných hraniciach:

   — Rakúsko – na rakúsko-maďarskej pozemnej hranici a na rakúsko-slovinskej pozemnej hranici,

   — Nemecko – na nemecko-rakúskej pozemnej hranici,

   — Dánsko – v dánskych prístavoch s trajektovými spojmi s Nemeckom a na dánsko-nemeckej pozemnej hranici,

   — Švédsko – vo švédskych prístavoch v policajnej oblasti Juh a Západ a na moste cez prieliv Öresund,

   — Nórsko – v nórskych prístavoch s trajektovými spojmi s Dánskom, Nemeckom a Švédskom.

2. Pred prijatím rozhodnutia o ďalšom predĺžení takejto kontroly na základe tohto odporúčania by dotknuté členské štáty mali uskutočniť výmenu názorov s príslušným členským štátom, resp. štátmi s cieľom zabezpečiť, aby sa kontrola vnútorných hraníc vykonávala len vtedy, keď sa to považuje za nevyhnutné a primerané. Dotknuté členské štáty by mali okrem toho v súlade s Kódexom schengenských hraníc zabezpečiť, aby sa kontrola vnútorných hraníc vykonávala len ako krajné opatrenie v prípade, keď nie je možné ten istý účinok dosiahnuť alternatívnymi opatreniami, a len na tých úsekoch vnútorných hraníc, kde sa to považuje za nevyhnutné a primerané. Dotknuté členské štáty by to mali zodpovedajúcim spôsobom oznámiť ostatným členským štátom, Európskemu parlamentu a Komisii.

3. Kontrola hraníc by sa mala naďalej vykonávať cielene, na základe neustále aktualizovanej analýzy rizík a spravodajských informácií, pričom jej rozsah, frekvencia, miesto a trvanie by sa mali obmedziť na minimum nevyhnutné na reakciu na dané závažné ohrozenie a v záujme ochrany verejného poriadku a vnútornej bezpečnosti. Členský štát, ktorý vykonáva kontrolu vnútorných hraníc podľa tohto vykonávacieho rozhodnutia, by mal každý týždeň preskúmať nevyhnutnosť, frekvenciu, miesto a trvanie kontroly, pričom by mal jej intenzitu prispôsobiť miere daného ohrozenia, mal by ju vo vhodných prípadoch postupne rušiť a každý mesiac bezodkladne podávať Komisii a Rade správu.

V Bruseli 7. februára 2017

Za Radu

predseda

L. GRECH